

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/241/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203399
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7813203399.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu CD Consulting s.r.o., so sídlom Česká republika, Brno, Zábřovice, Příkop 843/4, IČO: 26429705, proti žalovanej G. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., G. XX, o zaplatenie 705,19 € s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku 10C/335/2013-86 z 15.6.2015 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P r i p ú š ť a späťvzatie žaloby o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, zrušuje rozsudok 10C 335/2013-86 z 15.6.2015 vo vyhovujúcom výroku v tejto časti a konanie zastavuje.

V prevyšujúcej časti z r u š u j e rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 705,19 €, spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 705,19 € od 5.4.2011 do zaplatenia, spolu so 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy 705,19 € od 23.5.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,35 € a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 161,54 €, na účet právneho zástupcu žalobcu, v povolených mesačných splátkach po 10 €, splatných do konca toho ktorého mesiaca, pod sankciou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vedľajšieho účastníka zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 142,50 €, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu.

2. Rozhodol tak o návrhu na uplatnenie pohľadávky v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie), ktorým sa žalobca domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 705,19 €, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 705,19 € od 5.4.2011 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 705,19 € od 23.5.2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy vo výške 2,35 € a náhradu trov konania, to všetko na základe zmenky, ktorú vystavila žalovaná 16.4.2010, pričom žalobca ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv z tejto zmenky.

3. Po právnom posúdení veci podľa zákona č. 191/1950 Sb. (zákon zmenkový a šekový) súd konštatoval, že ide o nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Nebolo preukázané, že by žalovaná od vystavenia zmenky, ani po jej indosovaní vznášala nejaké námietky. Z uvedených dôvodov súd posudzoval zmenku a záväzky zo zmenky v zmysle zmenkového zákona. S poukazom na ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase vystavenia zmenky uviedol, že pri uplatňovaní práv zo zmenky mal výlučne zmenkový dlžník povinnosť vznášať námietky týkajúce sa prípadného

porušenia vyplňovacieho práva ku zmenke, prípadne aj iné námietky súvisiace so zmenkou. Súd zohľadnil nepriaznivú sociálnu a finančnú situáciu žalovanej a povolil jej splácanie dlhu v splátkach.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ako aj podľa § 147 ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnú žalovanú zaviazal na náhradu trov konania žalobcu vo výške 161,54 € a vedľajšieho účastníka zaviazal na náhradu trov konania žalobcovi vo výške 142,50 €.

5. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná, v ktorom poukázala na svoju zlú finančnú situáciu, keď jej čistý príjem z dôchodku je 355,30 €, uviedla, že trpí zdravotnými problémami, vyžadujúcimi si celodennú starostlivosť. Namietala, že čerpala úver len vo výške 200 €, preto sa jej zdá nemorálne, že teraz od nej žiadajú vyše 700 €. Poukázala na to, že zmluva ako aj všeobecné podmienky sú nečitateľné, úroky zo zmluvy o úvere sú neprímerane vysoké. Na výzvu súdu, aby doplnila chýbajúce náležitosti odvolania, reagovala tak, že opätovne poukázala na svoju zlú finančnú situáciu a na skutočnosť, že čerpala úver vo výške 200 €, nesúhlasila so zaplatením sumy 705, 19 € a s úrokom vo výške 0,25 % denne.

6. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať trovy konania. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je preto táto zmenka jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Zmenka je platná a ani žalovaná voči jej forme a obsahu nevzniesla žiadne námietky. Poukázal na § 17 zákona šekového a zmenkového, v zmysle ktorého je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená žalovanou a žalovaná v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba prevzal súd a suploval aktivitu žalovanej. Uviedol tiež, že je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. V závere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21.11.2013, sp. zn. 43CoZm/10/2013.

7. Žalobca v odvolacom konaní vzal čiastočne späť návrh na začatie konania v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne a navrhol konanie v tejto časti zastaviť.

8. Krajský súd v Košiciach podľa ust. § 370 CSP rozhodol o pripustení čiastočného späťvzatia žaloby o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne, zrušil rozsudok 10C 335/2013-86 z 15.6.2015 vo vyhovujúcom výroku v tejto časti a konanie zastavil.

9. Na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaná nereagovala, súhlasila s čiastočným späťvzatím žaloby.

10. Žalovaná žiadala podaním doručeným súdu 19.4.2016 oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorej súd uznesením č. k. 10C/335/2013-191 z 28.4.2017 vyhovel.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

12. Predmetom konania v prejednávanom spore je zaplatenie zmenkovej sumy 705,19 €, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy od 5.4.2011 do zaplatenia, a spolu so zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo zmenkovej sumy od 23.5.2011 do zaplatenia, ako aj zaplatenie zmenkovej odmeny vo výške 2,35 €. Žalobca si predmetnú pohľadávku uplatnil na základe zmenky, ktorú vystavila žalovaná 16.4.2010 v Rožňave na zmenkovú sumu 705,19 €. Okrem zmenkovej sumy sa žalovaná zaviazala zaplatiť aj zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne od 5.4.2011. K vystaveniu zmenky došlo za účelom zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 702700411.

13. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že svoje rozhodnutie založil na zistení, že predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie.

14. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje, keďže zmenka zabezpečovala spotrebiteľský úver, a zároveň poukazuje na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR k postupu súdov nižšej inštancie vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa prijaté dňa 20.10.2015 občianskoprávnym a obchodnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v nasledujúcom znení:

I. Ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že :

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

II. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

15. Stanovisko je uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93.

16. Z uvedeného vyplýva, že súd môže aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky, preskúmať a posúdiť nárok na uplatnený zmenkový úrok, či tento nie je uplatnený v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom na jeho výšku, teda platnosť dohody o zmenkovom úroku súd skúma ex offo. Súd má teda právo a povinnosť vyhodnotiť, či dohodnutý úrok je primeraný a ak túto podmienku nespĺňa, návrh v časti úroku zamietnuť.

17. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 OZ).

18. Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

19. Zmenkový úrok rovnako ako úroky dohodnuté pri poskytovaní pôžičky alebo úveru predstavuje odmenu za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu.

20. Zákon č. 191/1950 Sb. (zákon zmenkový a šekový) ako osobitný predpis a ani Občiansky zákonník ako všeobecný predpis nestanovia, do akej výšky je možné dojednať zmenkový úrok, ktorý je teda predmetom voľného zmluvného dojednaní medzi účastníkmi zmenkového vzťahu, čo však neznamená, že by sa na túto dohodu nevzťahovalo ust. § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky vrátane zmenkového úroku dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012 sp.zn. 5 Cdo 26/2011).

21. Za nesprávny považuje odvolací súd postup súdu prvej inštancie z dôvodu, že svoje rozhodnutie založil výlučne na hodnotení zmenky podľa zákona č. 191/1950 Sb. (zákon zmenkový a šekový) a

nerozhodoval o ňom ako o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý zmenka zabezpečovala. Zmluvu o úvere pritom na jednej strane uzatvorila spoločnosť Pohotovosť s.r.o., predmetom ktorej je poskytovanie úverov a ktorá vystupuje vo vzťahu k žalovanej v pozícii podnikateľa a na druhej strane ju uzavrela žalovaná ako fyzická osoba, ktorá žiadala o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu ako spotrebiteľka.

22. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto skúmať, či podľa úverovej zmluvy sa skutočne jedná o vzťah vyplývajúci zo zmenky, či tento úver mal alebo nie spotrebiteľský charakter a následne posúdiť možnosti vyplnenia zmenkovej sumy z hľadiska limitov zákona č. 258/2001 Z.z., resp. posúdiť, či došlo k uzavretiu platnej dohody o vyplňovanom práve a následne zväžiť celkový nárok zo zmenky uplatnený v tomto konaní.

23. Z vyššie uvedeného hľadiska súd prvej inštancie vec neposudzoval správne, preto odvolací súd nemal inú možnosť, než napadnutý rozsudok zrušiť v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a § 391 CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

24. V zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP, je súd prvej inštancie viazaný vyššie vysloveným právnym názorom.

25. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.